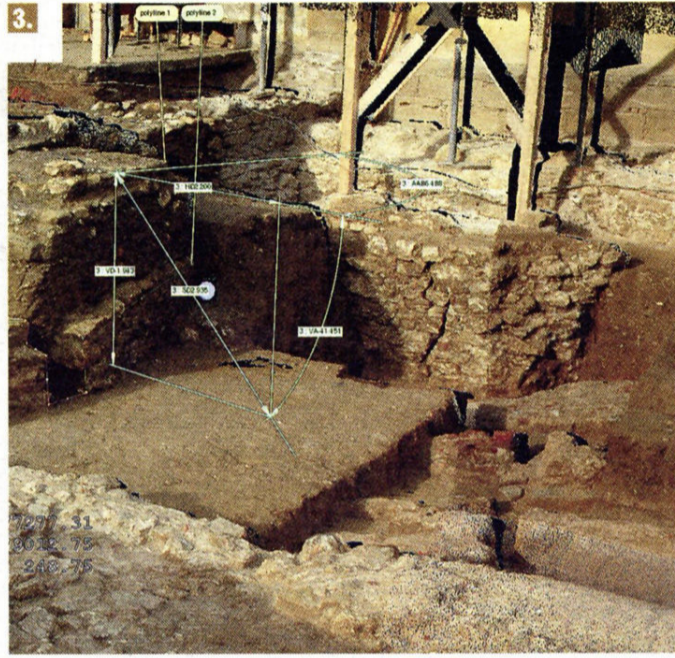
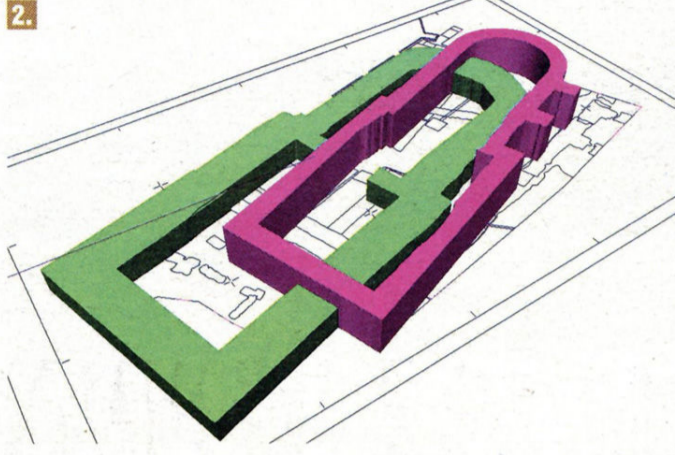

Senzacionalno otkriće laserskim 3D skenerom

Još dvije crkve ispod remetske

Arheolog Boris Mašić kaže da je moguće da je najstarija preteča današnje crkve u Remetama bila izgrađena u vremenu prije Mongola, 1242. godine

DOROTEA JENDRIĆ

M ože li se promijeniti "godina starosti" poznate pavlinske crkve u Remetama? Moguće, jer najnovija arheološka istraživanja koja je tijekom jeseni i zime 2008. godine proveo arheolog Boris Mašić u suradnji s Hrvatskim restauratorskim zavodom, a na inicijativu gradskog Zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode, predstavljena su jučer u Muzeja grada Zagreba.

Nađen i Korvinov novac

Svi u dvorani ostali su začuđeni sjajnim simulacijama otkopanoga lokaliteta s temeljima dviju crkava uz južni plato crkve Blažene djevice Marije. Pogledi, tlocrti, presjeci i ortogonalne projekcije dobiveni su najnovijim laserskim 3D skenerom kojim se koriste i istraživači svemira, podzemlja i podmorja. Zlatan Novak iz varaždinske tvrtke GEO3D

kazao je da je laserska tehnologija velika pomoć arheolozima jer 3D model izgleda kao fotografija. Mašić pak navodi da je laserska tehnologija omogućila da se s izvanrednom preciznošću snime arheološka nalazišta i sačuva izvornik. Tako na dokumentaciji mogu poslije raditi i drugi istraživači. To je osobito važno kad nalazište nije dostupno i vidljivo. Mašić kaže da je malo vjerojatno da se od prve pojave pavlina sredinom 13. st. na ovom mjestu do 1319. podižu dvije crkve. Stoga bi trebalo pretpostaviti da je današnja crkva nešto mlada ili najstarija pronađena crkva pripada vremenu prije provala Mongola 1242. godine, što bi bila senzacija za zagrebačko područje.

- Tu je, uz našu crkvu, nađen i Korvinov novac. Ta su istraživanja otkriće i za nas. Prema pričama starijih čuli smo da je uz crkvu postojalo groblje, o čemu nismo imali podatke - tumači

Arheološka iskopavanja uz južni zid remetske crkve

župnik Anto Knežević.

Temelji od 2,8 metara

Prema riječima B. Mašića, uz crkvu u Remetama otkriveno je 128 grobova iz 17. i 18. stoljeća. Zanimljivo je da su obje pronađene crkve bile uništene, vjerojatno zbog geotektonskih poremećaja (potresa, kli-

zenja tla), što je vidljivo u raspuklinama zidova. Vjerojatno su graditelji crkve čiji su temelji široki do 2,8 metara bili svjesni uzroka rušenja najstarije crkve te su masivnim temeljima pokušali osigurati statičku stabilnost. Međutim, kako istraživanja pokazuju, to nije uspjelo.

MARKO LUKUNIĆ

1. Pavlinski kompleks u Remetama - snimka lanjskih arheoloških iskopavanja s ostacima crkava u trodimenzionalnoj tehnici

2. Precizno prikazan originalan izgled dviju jednobrodnih crkava (ljubičasta i zelena) koje su s vremenom "otklizile"

3. Izvorni izgled nalaza obrađen 3D skenerom pokazuje iskopane slojeve u veoma preciznom presjeku

4. Lokalitet je sada zatrpan, a nova arheološka iskopavanja početak će uskoro, čim se vrijeme proljepša, najavljuje arheolog Boris Mašić iz Muzeja grada Zagreba

PRVI PAVLINI

Hoće li otkriće promijeniti dataciju današnje crkve?

Zbog kompleksnosti nalaza tih dviju crkava odlučeno je da se 3D skenerom dokumentira cijeli lokalitet, kaže arheolog Boris Mašić. Samostan u Remetama, prema povijesnim izvorima, najstariji je pavlinski samostan na području današnje Hrvatske. Pretpostavlja se da je prvu zajednicu pavlina na medvedničkoj padini osnovao opat Iskvirin sredinom 13. stoljeća. Prvi samostanski sklop izgrađen je oko 1288. godine, a 1319. Anžuvinač Karlo Robert izgradio je novu crkvu i samostan. 1390. godine uzdignut je na stupanj vikarijata. Tijekom dva stoljeća samostanski kompleks napadali su osmanlije, tako da je 1485. godine Matija Korvin dao podići obrambeni zid s kulom. Kapela Čudotvorne Majke Božje Remetske podignuta je 1645. godine, a 1658. u Remete je iz Lepoglave prebačen pavlinski novicijat. Proširena je i crkva. Dekretom je 1786. godine ukinut pavlinski red.

Arheolog Boris Mašić

DOROTEJA JENDRIĆ